

Nr.inreg. GEC Nera: 3304/14.04.2009

RAPORT COMUN DE MONITORIZARE ALTERNATIVĂ A MEDIULUI

În zona *Parcului Natural Porțile de Fier* – România și în zona umedă Ramsar *Labudovo Okno* din cadrul *Rezervației Naturale Speciale Deliblatska Pesčara (Nisipurile Deliblata)* - Serbia.

-LUNA APRILIE 2009-

I. Scopul monitorizării alternative a mediului

Monitorizarea alternativă, prin activități de voluntariat, a factorilor de mediu și a biodiversității din zona parcurilor naturale din sudul Banatului istoric, plasate pe teritoriul României și Serbiei în zona de frontieră, reprezintă una din activitățile principale ale Grupului Ecologic de Colaborare Nera. Prin această activitate, voluntarii care activează în cadrul centrului transfrontalier de voluntariat al GEC Nera, colectează informații privind starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona ariilor naturale protejate precum și despre cele mai frecvente și periculoase fenomenele de agresiune împotriva mediului provocate de activitățile antropice.

Informațiile sunt percepute la nivelul simțurilor umane de bază iar abilitățile de selectare a acestor informații, în funcție de relevanța lor pentru scopul propus, au fost dobândite de către voluntari în urma unui training de specialitate.

Informațiile colectate sunt înscrise în formulare de monitorizare alternativă a mediului iar pe baza lor GEC Nera întocmește rapoarte lunare, incluzând concluzii privind starea mediului și recomandări privind direcțiile de acțiune. Aceste rapoarte sunt distribuite autorităților publice responsabile de implementarea politicilor de mediu în această zonă și presei.

Rapoartele de monitorizare au rolul de a furniza informații complementare din zona societății civile și de a contribui la fundamentarea de decizii care să prevină și să stopeze fenomenele de agresiune împotriva mediului, fenomene care se manifestă în special împotriva patrimoniului natural al parcurilor și rezervațiilor naturale plasate în sudul Banatului.

II. Zona și perioada de monitorizare

În luna aprilie 2008 voluntari ai GEC Nera, reprezentanți ai autorităților publice și reprezentanți ai presei au realizat următoarele misiuni de monitorizare:

-11 – 13 aprilie 2009 – monitorizarea alternativă a mediului în interiorul și în zonele limitrofe ale Parcului Natural Porțile de Fier incluzând:

- un traseu cu lungimea totală de 10 Km, pe malul stâng al Dunării, plasat între limita dintre comuna Coronini și orașul Moldova Nouă și aval de limita vestică a localității Pojejena, cu următoarele obiective: localitățile și terenurile agricole aparținând teritoriului administrativ al comunei Pojejena și orașului Moldova Nouă, zona umedă Ostrovul Moldova Veche (arie specială de protecție).

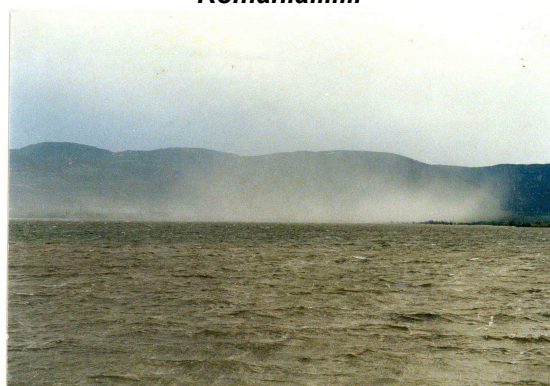
- un traseu cu lungimea totală de 8 Km, pe malul drept al Dunării, plasat între punctele amonte de limita estică a localității Vinci și aval de limita vestică a localității Požeženo (comuna Veliko Gradište), cu următoarele obiective de monitorizare: interiorul localităților și terenurile agricole aparținătoare.

- 8 aprilie 2009 – monitorizarea alternativă a mediului în interiorul Parcului Natural Porțile de Fier și în interiorul Rezervației Naturale Speciale Deliblatska Pesčara (Nisipurile Deliblata) incluzând un traseu cu lungimea totală de 5 Km, pe

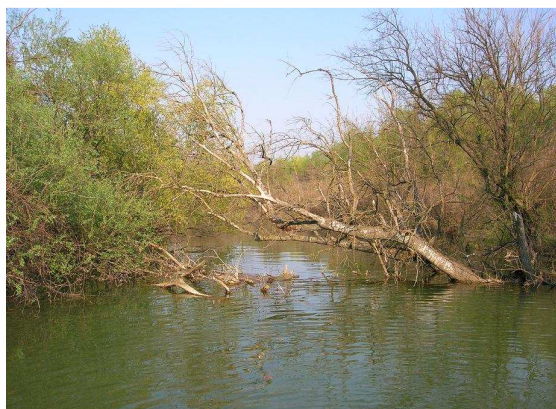
malul stâng al Dunării și malul drept al râului Nera plasat între punctele aval de limita estică a localității Stara Palanka și ambele maluri ale râului Nera, în amonte 1 Km de confluența cu Dunărea, cu următoarele obiective de monitorizare: interiorul deltei râului Nera din cadrul zonei umede Ramsar Labudovo Okno situată pe teritoriul Serbiei și interiorul deltei râului Nera din cadrul zonei umede Balta Nera – Dunăre situată pe teritoriul Romaniei.

Poluarea de pe iazul Tușani văzută din Romania.....

.....și din Serbia

Blocaje si .....

.....ambalaje pe malul românesc al râului Nera

III. Starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona monitorizată .

a) Apa

Turbiditatea

În data de 08.04.2009 pe cursul Dunării obiectele din apă au fost vizibile la adâncimea de 25 cm în dreptul localității Stara Palanka (ora 17.00), iar pe cursul râului Nera obiectele din apă au fost vizibile la adâncime de 15 cm în amonte, 500 m, de la confluența cu Dunărea (ora 9.00).

În data de 11.04.2009 pe cursul Dunării obiectele din apă au fost vizibile la adâncimea de 50 cm în dreptul localității Moldova Veche (ora 14.00) și la adâncimea de 45 cm în dreptul localității Vinci (ora 9.00).

Agresiuni cauzate de activități antropice.

Pe toate traseele monitorizate de pe Dunăre apa are un miros puternic de ape de canalizare iar pe suprafața apei, izolat, sunt transportate pelicule sau dâre de carburanți, grăsimi și ambalaje de plastic.

În perioada 11 – 13 aprilie a.c, în zona iazului de decantare a apelor de mină Tăușani – Boșneag aparținând SC Moldomin Moldova Nouă, datorită unui vânt puternic, s-a produs antrenarea particulelor de steril minier de pe o suprafață uscată de cca. 50 ha care au fost transportate în zona orașului Moldova Nouă și a comunei Pojejena din Romania precum și a localităților Vinci și Požeženo din Serbia. Poluarea a afectat parametrii hidrologici de scurgere ai fluviului Dunărea și sursele de apă potabilă în localități (fântâni, izvoare).

În data de 12.04.2009, pe malul Dunării, în dreptul localităților Vinci și Požeženo, s-a constatat că din incintele a 8 ferme de animale (bovine, porci) dejecțiile lichide sunt evacuate direct în Dunăre prin canale deschise sau tuburi de canalizare. Debitele evacuate au variat între 1,0 l/s și 2,5 l/s.

Agresiuni care au cauze naturale.

În data de 08.04.2009, pe râul Nera, a fost constatată blocarea circulației ambarcațiunilor de la punctul - 1 km amonte de confluența cu fluviul

Dunărea spre localitatea Socol. Blocajul este cauzat de copacii prabușiți de pe malul românesc peste albia râului. Datorită blocajului monitorizarea a fost întreruptă.

Pe traseul monitorizat de pe râul Nera în dreptul arborilor prabușiți peste albie s-au format baraje de deșeuri lemnoase și ambalaje de plastic.

b) Solul și formațiunile geologice

Agresiuni cauzate de activități antropice.

Poluarea produsă în perioada 11 – 13 aprilie a.c, în zona iazului de decantare a apelor de mină Tăușani – Boșneag a afectat incintele gospodăriilor populației, străzile și terenurile agricole din localitățile aparținând orașului Moldova Nouă și comunei Pojejena din Romania precum și a localităților Vinci și Požeženo din Serbia.

În data de 11.04.2009, la 1,5 Km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă, pe DN 57, pe partea stângă a șoselei, a fost întâlnită o deponie improvizată de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer pe o suprafață de cc 800 mp.

Materialele ușoare au fost antrenate de vânt, rămânând suspendate în crengile copacilor.

c) Aerul

Agresiuni cauzate de activități antropice.

Pe perioada vântului, poluarea aerului produsă în perioada 11 – 13 aprilie a.c, în zona iazului de decantare a apelor de mină Tăușani – Boșneag, a provocat cetățenilor din localitățile Moldova Nouă, Vinci și Požeženo afecțiuni ale căilor respiratorii și ale ochilor.

d) Biodiversitatea

Poluarea produsă în perioada 11 – 13 aprilie a.c, în zona iazului de decantare a apelor de mină Tăușani – Boșneag a degradat solul, vegetația și locurile de cuibărit ale păsărilor din zona umedă Ostrovul Calinovăț, aparținând PN Porțile de Fier.

În data de 12.04.2009, pe malul Dunării, în dreptul localității Vinci, la malul apei, la 50 m în aval de debarcader, a fost găsită o cantitate de cca. 10 Kg de pești mici morți, posibil electrocuțați cu unelte de braconaj.

e. Agresiuni cu impact negativ asupra practicării ecoturismului.

Datorită blocajului constat în data de 08.04.2009 pe râul Nera, ambarcațiunile care prestează servicii ecoturistice nu pot circula pe cursul râului.

Materialele ușoare de la deponia improvizată de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer de la ieșirea din orașul Moldova Nouă care au fost antrenate de vânt, rămânând ulterior suspendate în crengile copacilor, produc disconfort și impact negativ asupra activităților turistice.

Colectiv de redactare:

-dr.ing Cornel Popovici Sturza

- consultant monitorizarea factorilor apă și sol – GEC Nera

-ing. Marius Oldja

- consultant managementul ariilor naturale protejate – Direcția Silvică (Vojvodinașume) Pančevo

-Darija Vukoje

- jurnalist TV Banat Vrșac

Notă:

Raportul s-a realizat prin procesarea a 12 fișe individuale de monitorizare alternativă a mediului, întocmite de către voluntari în perioada de monitorizare.

Aceste documente cuprind informații suplimentare și probe (acolo unde este cazul) și pot fi puse la dispoziția celor interesați.

GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA

Oravița, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 60, județul Caraș – Severin Tel./fax +4 0255 572026, +4 0722 437197, E-mail: gecnera@yahoo.com, www.gecnera.ro,

Aprilie 2009

Raport realizat în cadrul unui proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE

